

Restauratie Huis Bergh blijft steken in eindfase

De rijksbezuinigingen komen hard aan voor de Stichting Huis Bergh, die in het Oostgelder's grensstadje 's Heerenberg onder meer het vermaarde kasteel in eigendom heeft. De in 1978 onder architect Heineman (Velp) begonnen restauratie van de waterburch met bijgebouwen, kan niet worden afgerond omdat de geldmiddelen ontoereikend zijn. Het metselwerk van de grote toren, dat duidelijk tekenen van verval vertoont, kan bijvoorbeeld niet worden hersteld. De Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft de Stichting Huis Bergh laten weten hiervoor geen geld beschikbaar te hebben.

Om dezelfde reden moet ook worden afgezien van de restauratie van andere monumentale bezittingen van de stichting, zoals van gedeelten van het Hajeniushuis en de Boetselaersburg (beide eveneens in 's Heerenberg) en van het huis De Byvanck in Beek. Van dit alles wordt melding gemaakt in het recent verschenen jaarbericht van de stichting. Sombere geluiden klinken daarin ook door over de bouwkundige toestand van de bijgebouwen van kasteel De Doornenburg in de Betuwe. De administratie van de gelijknamige stichting tot behoud van dit kasteel is gevestigd in de Hof van Bergh. De ontoereikende geldmiddelen bij de rijksoverheid schuiven bij De Doornenburg het bitter noodzakelijke herstel van de kap van de oude veeschuur op de lange baan. De toestand van de kapel baart eveneens grote zorg vanwege oude gebreken, die zich sinds 1975 opnieuw in het metselwerk aftekenen.

Maar, terug naar kasteel Huis Bergh. De wel gereedgekomen restauraties hebben in hoofdzaak betrekking op daken en goten. Als laatste is de slotkapel van 1728 onder

handen genomen. Hier werden de draagbalken en een deel van het vakwerk vernieuwd. Dit bijzonder gecompliceerde werk werd uitgevoerd door Steenderens restauratie-bedrijf Hulshof. Het interieur moet nog afgewerkt worden. De Stichting hoopt dit de komende maanden met vakbekwame medewerkers in eigen beheer te klaren.

Huis Bergh is enige keren door branden en oorlogen geteisterd, doch heeft nog veel van zijn vroegere bouwwijze behouden. De bouwgeschiedenis gaat terug tot de 13e eeuw. De belangrijkste thans nog bestaande delen dateren uit de 15e en 17e eeuw. Het kasteel is lange tijd de residentie geweest van de heren en graven Van den Bergh. De industrieel Jan Herman van Heek uit Enschede kocht het kasteelcomplex in 1912 van het Zuidoost-Duitse geslacht Von Hohenzollern-Sigmaringen. Hij liet het restaureren en richtte het geleidelijk in met een waardevolle collectie meubelen en kunstvoorwerpen. In maart 1939 werd een groot deel van het kasteel door brand verwoest, maar nog in hetzelfde jaar begon de wederopbouw. In 1946 werd het hele Berghse bezit (inclusief kunstinventaris, archief en 1650 hectare landerijen en bossen) overgedragen aan een stichting. Die stelt zich ten doel het kasteel voor de gemeenschap te bewaren als 'historisch monument' en de bossen als 'natuurreservaat'.

Rob Lureman

Documentatie: div. brochures Stichting Huis Bergh, 'Bergh, Heeren, Land en Volk' (A. G. van Dalen), historisch archief dagblad De Gelderlander/Doetinchem.

Huis Bergh, met een deel van het hoofdgebouw (links) in de steigers, 'n restauratie-fase die nog kon worden afgerond. Dat zal wegens geldgebrek voorlopig niet gebeuren met het middeleeuwse torengebouw (rechts).

Foto: Hen Westerveld, Aalten

